

Tässä numerossa

- > Malmilöydöstä kaivokseksi
- > Vuorovaikutteista viestintää
- > Suuri katastrofiharjoitus
- > Kaivoksen rekrytointisivut
- > Kaivoksen luontokompensaatiot
- > Kutsu avointen ovien päivään

Suurikuusikon avolouhos 2010

Kaivossanommat

Kittilän kaivoksen tiedotuslehtinen

Vuorovaikutteista viestintää

Kaivosyhtiöiltä edellytetään avointa ja omaloitteista tiedottamista sen toiminnasta, toiminnan vaikutuksista ja suunnitelmista. Tätä ovat toivoneet myös Kittilän asukkaat ja paikallismedia.

Vuosi sitten tehdyssä kaivoksen työtyytyväisyyskyselyssä kävi ilmi, että myös sisäisessä viestinnässämme on kehitettävää. Sisäisen viestinnän parantamiseksi yhtiö uusi parhaillaan sisäistä tietoverkkoaan, intranetiä. Ulkoista viestintää kehitetään mm. järjestämällä kuntalaisille avoimien ovien päiviä ja tupailtoja sekä julkaisemalla kaivoksen omaa tiedotuslehteä Kaivossanomiamia.

Toivomme, että Kaivossanomista tulee ajan mittaan toimiva ja hyödyllinen osa viestintäämme. Koska viestintä on vuorovaikutusta, pyydämme teiltä, lukijat, palautetta ja juttuvinkkejä teitä kiinnostavista kaivosasioista.

Myös muu palaute on tervetullutta!

Agnico-Eagle Finland Oy
Kittilän kaivos
Pokantie 541
99250 Kiistala
Puh. (016) 338 0700
Sähköposti:
yhteiskuntavastuu@agnico-eagle.com

Malmilöydöstä kaivokseksi

Kiinnostavan malmilöydön tie kaivokseksi on pitkä ja usein kivinen. Kun vuonna 1986 silloinen Geologinen tutkimuslaitos löysi ensimmäiset viitteet Suurikuusikon kultaesiintymästä, kesti 23 vuotta ennen kuin Kittilän kaivoksessa valettiin ensimmäinen kultaharkko. Näitä alkuvaiheita muistelevat nyt Agnico-Eagle Finland Oy:n toimitusjohtaja **Ingmar Haga**, Kittilän kaivoksen ensimmäinen johtaja **Heino Alaniska**, kaivoksenjohtaja **Seppo Voutilainen** ja malminetsinnän vanhempi geologi **Vesa Kortelainen**, jolle alueen kultamalmi tuli tutuksi jo vuonna 1995.

- Vuonna 1986 tehtiin Pokkaan menevällä tiellä parannustöitä, jolloin Kiistalan kylän läheltä löytyi Vuomajärven kalliroleikkauksen räjäytyksen jälkeen mielenkiintoinen kivi: kapea kvartsikarbonaattijuoni, joka sisälsi silminnähden karkeaa kultaa, kulta-hippuja, kertoo geologi **Vesa Kortelainen**. Löytöpaikka oli noin neljä kilometriä Suurikuusikon kultaesiintymästä etelään.

GTK ryhtyi selvittämään mahdollista esiintymää pintamoreeninäyteenotolla ja iskuporauksilla, mutta kultatasku osoittautui kooltaan pieneksi. Tämän juonen ympäristössä GTK teki geofysikaalisia mittauksia ja pienimuotoista kairausta, mutta jatkkeita ei löytynyt.

Sinnikästä tutkimusta

GTK jatkoi kairauksia ja muita etsintätöitä. Suurikuusikosta ja läheiseltä Rouravaaralta löytynyt kultaesiintymä oli pieni ja hajanainen.

- Rikastettavuustestaukset osoittivat, että malmia on hankala rikastaa, kertoo **Ingmar Haga**. - Suurikuusikon malmi on luonteeltaan refraktorista, jolloin kulta on siinä sitoutuneena hyvin pieninä hiukkasiina arseeni- ja rikkikiisuuna.

Tämän jälkeen GTK ei kairannut Suurikuusikossa viiteen vuoteen, koska aluetta pidettiin rikastusteknisesti hyödyntämiskelvottomana. **Heino Alaniska** muistelee, että valtio antoi vuosina 1995 – 1997 malminetsintään 10 miljoonaa markkaa rakennemuutosrahoja, joten GTK saattoi jälleen panostaa tutkimustoimintaan Suurikuusikossa. Se teki alueella silloin yhdeksän kilometriä tutkimuskairausta.

Vaatimaton ja epävarma alku

Suurikuusikon kultaesiintymän valtausraportti luovutettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle loppuvuodesta 1997. Minis-

Malmilöydöstä kaivokseksi (jatkoa)

teriö järjesti tarjouskilpailun, joka ei juuri tarjoajia kiinnostanut.

- Valtaus oli myynnissä pitkään. Siihen aikaan Suomen kaivosteollisuus oli huonossa jamassa, Ingmar Haga kuvailee silloista tilannetta. Lopulta ruotsalainen Riddarhyttan Resources Ab kiinnostui, ja kaupasta sovittiin vuonna 1998.

Kauppahinta oli 1,2 miljoonaa markkaa eli noin 200 000 euroa. Lisäksi Riddarhyttan sitoutui seuraavien 2 – 3 vuoden aikana tutkimaan aluetta 1,5 miljoonan markan arvosta. Kaupassa sovittiin myös, että yhtiö maksaa tuotannon arvosta 2 % rojalteja Suomen valtiolle.

- Sehän on valtiolle riskitöntä tuloa, joten se oli sille hyvä kauppa, muistuttaa Ingmar Haga.

- Tämän lisäksi Kittilän kaivos alkaa tänä syksynä maksaa yhteisöveroa Suomeen ja jopa hieman ennakoitua aikaisemmin, kertoo **Seppo Voutilainen**.

Kullan kiilto silmissä

Heino Alaniska siirtyi Pahtavaaran kaivoksenjohtajan tehtävästä Riddarhyttanin projektiin keväällä 2000. Kaivospiiri myönnettiin 2001 ja ympäristölupa 2002. Tehdyn kannattavuustutkimuksen valossa kaivoksen perustaminen ei kuitenkaan vaikuttanut järkevältä.

Seuraavat vuodet olivat kaivostoiminnan aloittamisen kannalta epävarmoja, mutta Riddarhyttan sai hankittua markkinoilta rahaa, jonka turvin kairauksia jatkettiin. Töissä oli 3 – 6 kairakonetta kerrallaan, joita Vesa Kortelainen valvoi yksin.

Mikä saa geologin raatamaan yötä päivää, ilman ylityökorvauksia ja mitään varmuutta siitä, mitä tuleman pitää? Ennen kuin Vesa Kortelainen ehtii vastaamaan, Ingmar Haga tiivistää: - Kyllä se geologilla on se kultan kiilto silmissä. On vain pakko katsoa loppuun saakka, tuleeko siitä mitään.

Agnico-Eagle tulee mukaan

Keväällä 2002 olivat kanadalaisen Agnico-Eagle Mines Limitedin johtajat **Ebe Scherkus** ja **Alain Blackburn** käyneet tutustumassa projektiin. Agnico-Eaglella oli silloin Kanadassa vain yksi kaivos, LaRonde, jossa oli tapahtunut sortuma ja kaivos oli jouduttu sulkemaan puoleksi vuodeksi. Yhtiö alkoi etsiä uusia mahdollisuuksia.

KAIVOKSEN alkutaivalta muistelivat Heino Alaniska, Ingmar Haga, Seppo Voutilainen ja Vesa Kortelainen.

- Yhtiö kiinnostui Suurikuusikon esiintymästä, koska siinä nähtiin jotakin samankaltaisuutta LaRonden alueen geologian kanssa, Ingmar Haga kertoo. Lopulta vuonna 2004 AEM osti Riddarhyttanin osakkeista 14 % ja siten pääomitti sen toimintaa. Loppuvuodesta 2005 AEM hankki omistukseensa koko Riddarhyttanin osakekannan.

Kaivoksen kannattavuusselvitys esiteltiin AEM:n hallitukselle kesäkuun alussa 2006. Välittömästi sen jälkeen alkoi kaivoksen rakentaminen.

Rakentamisen haasteet

Kaivoksen rakentamisvaihe kesti vuoden 2008 loppuun. Kaiken kaikkiaan rakentaminen sujui hyvin, vaikka se sattui kovan rakennusbuumin aikaan. Erityisesti vuonna 2008 kärsittiin sekä urakoitsijapulasta että tavarantoimitusten viivästyksistä. – Kyllä siinä haasteita oli, sanoo Ingmar Haga. – Puoli vuotta oli työmaalla hyvin rauhallista, kun ei ollut mitään asentaa.

Kaivos rakennettiin kuitenkin varsin nopeasti. Rakennusaikaisista vaikeuksista huolimatta ei voi sanoa, että kaivoksen rakentaminen ajoittui väärään ajankohtaan, sillä kultan maailmanmarkkinahinta oli jo tuolloin korkea.

Toiminta käynnistyy

Prosessin säätäminen toi omat haasteensa. Rikastusprosessiin kuuluva painehapetus, joka tapahtuu autoklaavissa, on uniikkia tekniikkaa Suomessa ja maailmallakin harvinaista.

Prosessin ylösajovaiheessa apuna oli lukuisa joukko Kanadasta ja muualta tulleita asiantuntijoita, jotka viipyivät Kittilässä eripituisia jaksoja. – Heiltä saatiin hyvää ja tarpeellista apua, kiittää Ingmar Haga.

Heino Alaniskan jäätyä eläkkeelle Kittilän kaivoksen johdossa oli kaksi kanadalaista johtajaa, ensin **Carol Plummer** ja sitten **Jean Beliveau**, kunnes Seppo Voutilainen tuli johtajaksi vuosi sitten.

Henkilöstön rekrytointi

Heti rakentamispäätöksen varmistuttua alettiin rekrytoida henkilöstöä. Heino Alaniska kertoo, että alkuvaiheessa ei varsinaista rekrytointia oikeastaan tarvittu, sillä uusi kaivos kiinnosti ammatti-ihmisiä, jotka oma-aloitteisesti ottivat yhteyttä kaivosyhtiöön.

Yhdessä työvoimahallinnon kanssa järjestettiin kaivos- ja prosessityöntekijöiden koulutusta. Esimerkiksi prosessityöntekijöiden kurssille osallistui 50 henkeä, joista suuri osa on edelleenkin kaivosyhtiön palveluksessa.

– Työntekijöiden lähtövaihtuvuus on meillä varsin pientä, tänä vuonnakin vain 1,5 %, kertoo Seppo Voutilainen.

Kaivosyhtiön tavoitteena oli alusta saakka palkata ensisijaisesti paikallista työvoimaa, ja hyvin siinä on onnistuttukin: 50 % työntekijöistä on kittiläläisiä ja 90 % lappilaisia. Myös muualta on muuttanut työntekijöitä perheineen Kittilään. – Tämä on tietysti myös kunnan etu, toteaa Heino Alaniska.

Kittilän kunta ja erityisesti entinen kunnanjohtaja **Seppo Maula** ovat koko ajan tukeneet kaivoksen syntyprosessia, kiittää Heino Alaniska. - Kuntahan ei voi sinänsä vaikuttaa kaivoksen rakentamispäätökseen, mutta se voi tehokkaasti vaikuttaa yleiseen ilmapiiriin ja sitä kautta myös kaivokseen. Yhteistyö Kittilän kunnan kanssa on sujunut erittäin hyvin.

Kittilän kaivos yhteiseen katastrofiharjoitukseen Kajaaniin

Kittilän kaivos osallistuu koko Pohjois-Suomen kattavaan suureen katastrofiharjoitukseen, joka pidetään lokakuussa Kajaanissa. Harjoituksen järjestää Rakennuspoolin Pohjois-Suomen aluetoimikunta. Rakennuspooli on rakennusalan yritysten ja Huoltovarmuuskeskuksen sopima organisaatio, jonka tehtävänä on varautua mahdollisiin häiriötilanteeseen ja poikkeusoloihin.

Katastrofiharjoitusta on suunniteltu jo yli vuoden ajan, kertoo maanalaisen kaivoksen turvallisuusinsinööri **Teemu Pitkänen**. - Harjoitusta varten on kehitetty viisi laajaa onnettomuusskenaariota, joista yksi koskee Kittilän maanalaista kaivosta. Muut neljä harjoiteltavaa skenaariota liittyvät kuvitteelliseen onnettomuuteen Oulun kallioparkkityömaalla, häiriöön Kajaanin kaupungin vesihuollossa, lentokentän rakentamiseen lennoston pyynnöstä sekä lentokentän suojaamiseen maavoimien pyynnöstä.

Harjoitus on ns. karttatarjoitus, jossa osallistujat on jaettu ryhmiin pohtimaan onnettomuustilanteen ratkaisua. Tavoitteena on yhdessä selvittää, millainen yhteistyöverkosto ja millaisia resursseja Pohjois-Suomessa on käytettävissä todellisessa katastrofitilanteessa. Tällä tavalla pyritään mahdollisimman hyvin varautumaan näihin yllätyksiin tilanteisiin.

Kittilän kaivoksella on laaja, hyvin koulutettu pelastusorganisaatio, johon kuuluu noin 50 pelastajaa kaivoksen eri osastoilta. Jokainen heistä on suorittanut vähintään Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön eli SPEK:n peruskurssit.

Pelastustiimit hallitsevat vesisammutuksen, savu- ja kemikaalisukelluksen, raivaustyöt ja tietenkin tehokkaan ensiavun loukkaantuneille. Taitoja pidetään yllä säännöllisillä harjoituksilla.

Lisäksi kaivoksella on runsain määrin pelastuskalustoa ja muuta kalustoa, jota voidaan hyödyntää mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Kaivoksen pelastustiimit ja -kalusto ovat valmiit lähtemään tarvittaessa pelastusoperaatioihin myös kaivoksen ulkopuolelle.

HARJOITUKSEEN osallistuu noin 100 henkeä mm. pelastusviranomaisista, armeijasta ja rakennusalan yrityksistä. Kittilän kaivokselta mukana on kahdeksan henkeä, kertoo turvallisuusinsinööri Teemu Pitkänen (keskellä). Rikastamon edustalla tapasivat myös turvallisuuskonsultti Kimmo Hietala ja hygienisti Jaana Halme.

**Kittilän kaivoksen uudet
suomenkieliset rekrytointisivut
on avattu osoitteessa**

www.beagnicoeagle.com

**Ilmoitamme sivuilla avoimista
työpaikoista ja muista työ-
mahdollisuuksista. Voit lähettää sivujen
kautta myös avoimen työhakemuksen.**

Käy katsomassa!

Suomen kaivosturvallisuuden neuvottelukunta

Suomen kaivosturvallisuuden neuvottelukunta on perustettu viime syksynä edistämään suomalaisten kaivosten turvallisuutta ja kaivosten turvallisuudesta vastaavien henkilöiden osaamista ja verkostoitumista. Neuvottelukunnan toimintaan on kutsuttu mukaan kaikki kaivosluvan haltijat Suomessa sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston, Työterveyslaitoksen ja Aluehallintoviraston työsuojelun ja pelastustoimen vastuualueen edustajat.

Vuosina 2012 – 2013 neuvottelukunnan tavoitteena on kehittää ja koota hyviä toimintamalleja, joita jokainen kaivos voi soveltaa haluamallaan tavalla. Yhteisten toimintamallien piiriin kuuluvat mm. liikenneasiat, poikkeamaraportointi, turvallisuussuunnitelmat, turvallisuuskoulutus, tiedottaminen sekä kaivosten rakenteellinen turvallisuus. Kittilän kaivokselta neuvottelukunnan toimintaan osallistuu neljä edustajaa.

Kittilän kaivoksen luontokompensaatiot

Lettorikko

Luontokompensatio voi tarkoittaa esimerkiksi olemassa olevan, luonnontilaltaan heikentyneen luontotyypin esiintymän kunnostamista tai sitä, että laji siirretään kaivostoiminnan alta turvaan uuteen, sen elinolosuhteita vastaavaan paikkaan. Kittilän kaivoksen luontokompensatioihin kuuluvat kalatalousvelvoite, porotalouden aiheutuvien haittojen korvaaminen sekä uhanalaisten kasvien suojelu.

Kalatalous

Kaivoksen on vuosittain istutettava hankkeen vaikutusalueelle Seurujokeen ja Loukiseen yhteensä 5000 kappaletta 1-vuotisia taimenia poikasia. Istutusvelvoitetta voidaan luvan saajan ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen sopimalla tavalla muuttaa sillä edellytyksellä, ettei hoitotulos heikkene. Ennen istutusvelvoitteen muuttamista on muutoksesta kuultava hankkeen vaikutusalueen kalastusoikeuden haltijoita.

Velvoitetta on toteutettu vuodesta 2007 lähtien. Vuoden 2006 velvoite on

toteutettu istuttamalla vuosina 2007 ja 2008 taimenia lisäksi 3250 kesänvanhaa harjasta kumpanakin vuonna. Vuonna 2009 istutettiin lisäksi vapaaehtoisena istustoimena Seurujokeen ja Loukiseen yhteensä 2500 kesänvanhaa harjasta.

Kaivosyhtiö on maksanut Lapin ELY-keskukselle vuodesta 2010 alkaen vuotuista kalatalousmaksua ympäristöluvan mukaisesti. Kalatalousmaksu käytetään kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi hankkeen vaikutusalueella. Maksun käytöstä kuullaan hankkeen vaikutusalueella toimivia osakaskuntia ja muita vesialueen omistajia.

Lettosara

Lapinkämmekkä

Porotalous

Kaivosyhtiö on tehnyt sopimuksen Kuivasalmen paliskunnan kanssa hankkeesta porotaloudelle aiheutuvien suorien ja epäsuorien haittojen korvaamisesta. Sopimuksessa toiminnan aiheuttamiksi haitoiksi on todettu laidun- ja vasomisaluiden

vähentyminen, vasojen häiriintyminen, porojen kokoamisen ja ruokinnan vaikeutuminen sekä kaivoksen sijainnin aiheuttama porojen siirron lisätyö ja yleinen poronhoitotyön vaikeutuminen.

Sopimuksessa mainitaan vuotuinen korvaus, joka kattaa kokonaisuudessaan yhtiön korvausvelvollisuuden korvattavasta haitasta Kuivasalmen paliskunnalle Ympäristövaikutusten arvioinnin osana on tehty porotalousselvitys koko Kuivasalmen paliskunnan alueelle.

Uhanalaiset kasvit

Kaivospiirin alueella on kasvanut lettorikkoa, lettosaraa ja lapinkämmekkää, jotka ovat uhanalaisia suokasveja. Kaivoksen ympäristöluvassa vaaditaan, että kaivos ottaa huomioon uhanalaisten lajien esiintymäkohteet ja arvokkaat luontokohteet ja pyrkii turvaamaan niiden olemassaolon niin pitkälle kuin mahdollista.

Lapin ympäristökeskus on inventoinut uhanalaisten suokasvien esiintymistä kaivosalueella ja sen läheisyydessä vuosina 2007, 2008 ja 2009 Agnico-Eaglen myöntämän rahoituksen avulla. Inventointien tarkoituksena on ollut selvittää kaivostoiminnan vaikutuksia uhanalaisiin lajeihin sekä suojella niiden uusia esiintymiä. Lisäksi uhanalaisia kasveja on kerätty kaivospiirin alueelta ja siirretty Oulun yliopiston ja Joensuun yliopiston kasvitieteellisiin puutarhoihin.

Tervetuloa Kittilän kaivoksen avoimien ovien päivään la 6.10.2012 !

Päivän ohjelma

Avoimet ovet klo 11 – 15 Kittilän yläasteella

- * kaivoksen toiminnan esittelyä infopisteissä
- * mukana kaivoksen tukemia kittiläläisiä nuoria urheilijoita
- * tarjolla grillimakkaraa sekä täytekakkukahvit, lapsille mehua

Bussikuljetukset kaivoskierrokselle

- * lähtevät klo 11.30, 12.30, 13.30 ja 14.30 koulukeskuksen linja-autopysäkiltä
- * mukaan pääsee myös matkan varrelta reitillä Kittilän koulukeskus—Kiistala—kaivos
- * takaisin tullaan samaa reittiä heti kaivosvierailun jälkeen

Ilmoittautuminen

Tarjoilun ja bussikuljetusten järjestämisen vuoksi pyydämme ilmoittautumaan tapahtumaan **1.10. mennessä**

- * puhelimitse numeroon 040 774 8055
- * sähköpostitse osoitteeseen katja.erkkila@agnico-eagle.com

**Tervetuloa tutustumaan
Kittilän kaivoksen toimintaan
koko perheen kanssa!**